

pintura espanyola, com Velázquez, va tenir la necessitat d'anar a l'estranger per ampliar els seus coneixements artístics.

Tot i amb això, Dalí no es va deslligar de la seva terra nadiua; uns anys després de la Guerra Civil (1948) va reiniciar els contactes amb l'Empordà, passava les temporades d'estiu a la casa de Portlligat, on treballava incansablement i executava la major part dels quadres de gran format. Va ser a la dècada dels cinquanta que va establir relació amb Miquel Mateu, polític i home de negocis vinculat a la comarca empordanesa per ser, entre altres, propietari del Castell de Peralada. Un dels aspectes més destacats de l'exposició a la biblioteca del Castell és el fruit d'aquesta relació amb Miquel Mateu i l'Empordà.

Els punts de contacte entre Miquel Mateu i Dalí foren diversos, i tots ells queden representats a la mostra: la constitució del Patronat de Portlligat, del qual Miquel Mateu fou el president; l'ajut sol·licitat per Dalí a Mateu a causa del conflicte mantingut amb el notari Vallès de Figueres; la investidura de Salvador Dalí com a Caballer del Vino, que va tenir lloc a la biblioteca; la

vinguda dels ducs de Cadis –durant la visita Dalí va realitzar esbossos per al futur retrat de Carmen Martínez Bordiu– o la trobada amb el general Franco per impulsar el Museu Dalí. Tots aquests esdeveniments hi queden reflectits amb documents originals, cartes manuscrites, telegrams, hemeroteca d'època, documentació gràfica i dedicatòries del pintor al propietari del castell. Probablement un dels apartats més atractius per al visitant sigui el dedicat a Dalí i la gastronomia i a l'enologia. S'hi mostren actuacions diverses que

el Grup Peralada ha portat a terme per mantenir el record del gran mestre. Pel que fa a la gastronomia, el 1998 es varen organitzar al Casino Castell de Peralada unes jornades gastronòmiques amb el títol de «Sopars dalinians», amb receptes extretes de l'obra *Les diners de Gala*, amb la decoració de la sala ambientada amb motius dalinians. Quant a l'enologia, partint de la base que Dalí va ser un gran entusiasta i propagador del cava rosat de Cavas Castillo de Peralada i sempre que tenia convidats els n'oferia –fins i tot Meli el va

retratar prenent-ne una copa i amb l'ampolla al costat, com si d'un espot publicitari es tractés– Caves Castell de Peralada ha volgut recordar aquesta relació preparant un brut rosat similar anomenat Cava Torre Galatea, començat a comercialitzar el 2002; per al disseny de l'etiqueta es va utilitzar la cal·ligrafia, de mà de Salvador Dalí mateix, conservada a la Biblioteca. Enguany, s'ha sumat a l'Any Dalí i comercialitza un negre reserva especial Centenari Dalí, collita del 2000.

Inés Padrosa Gorgot

Decisions aberrants

L'adjectiu no sona gaire bé, però no sembla que ningú s'hagi d'ofendre si s'afirma que dues decisions recents de l'Ajuntament de Girona són aberrants: la instal·lació d'un fanal de disseny modern a la plaça del Vi i l'intent de substituir la promesa reconstrucció del pont del Dimoni de Santa Eugènia de Ter per l'erecció d'un monument a la seva memòria.

És aberrant, segons el diccionari, allò que es desvia absurdament de la lògica: en medicina, un òrgan situat fora del seu lloc habitual; en un sistema lingüístic, la forma que no s'ajusta al paradigma normal. La definició científica s'avé com anell al dit als dos casos esmentats. El fanal de la plaça del Vi, que destrossa l'harmonia històrica del conjunt urbà i destrueix el mateix concepte de plaça com a espai obert i lliure, és exactament un objecte situat fora del seu lloc lògic i del seu context normal. El monument al pont del Dimoni, fet amb pedres del mateix pont, és una altra ofensa greu a la lògica, perquè aquesta ensenya que un pont s'ha fet per passar-hi. L'única destinació lògica per a les pedres d'un pont desmuntat és la de ser col·locades tal com eren i no la de ser aprofitades en part –inutilitzant definitivament les altres– per erigir un monument a quelcom que ja era, per ell mateix, un monument. El regidor d'Urbanisme de Girona té raó quan diu que «el pont constitueix un element rellevant de la memòria històrica» i que «la recuperació ha de servir per recuperar el seu record i la funció de comunicació que feia». Però aquesta funció desapareix si el pont deixa de ser un pont, i la memòria històrica només es pot salvar si el pont manté el volum i el perfil que durant segles van contemplar tantes generacions de ciutadans. No es tracta, doncs, de crear un nou símbol en forma d'escultura contemporània, sinó de refer el veritable símbol d'un poble i retornar-li la funció comunicadora que era la seva raó de ser des de fa sis-cents cinquanta anys. Que ja són anys.

Narcís-Jordi Aragó